

Monimuotoiset perheet -verkoston neuvolakysely 2025

Kysely lapsiperheiden kokemuksista neuvolapalveluista

Kysely on suunnattu kaikille, jotka ovat käyttäneet äitiys- tai lastenneuvolapalveluita vuosina 2023–2025, kun hyvinvointialueet ovat vastanneet näiden palveluiden järjestämisestä. Kyselyn avulla selvitetään erilaisten perheiden kokemuksia palvelujen saatavuudesta, laadusta, sujuvuudesta ja kohtaamisesta.

Kyselyyn vastataan täysin anonyymisti. Vastaaminen on sinulle vapaaehtoista. Vastaamalla kyselyyn autat kokoamaan tietoa, jonka avulla voimme Monimuotoiset perheet -verkostossa vaikuttaa lapsiperheiden neuvolapalveluiden sujuvuuteen ja laatuun erityisesti perheiden monimuotoisuuden huomioimisen näkökulmasta. Kyselyn tietoja voidaan myös luovuttaa varsinaisiin tutkimustarkoituksiin esimerkiksi korkeakouluopintoja tekeväälle opinnäytetyön tekijälle. Ethän kirjoita kyselyyn tunnistettavia henkilötietoja. Lomakkeen lopussa, kun jo tiedät, mitä olemme kysyneet ja mitä olet vastannut, kysymme vielä suostumustasi antamiesi tietojen tallentamiseen ja käyttämiseen. Lisätietoja kyselyn tietojen käytöstä saat samassa yhteydessä. Kiitos, että käytät aikaasi kyselyyn vastaamiseen. Osallistumisesi on arvokasta.

Kyselyn päätteeksi voit halutessasi osallistua arvontaan, jonka voittaja voi valita museokortin vuodeksi tai vastaavalla summalla elokuvalippuja. Arvontaa varten kerättäviä tietoja ei yhdistetä kyselyyn antamiisi vastauksiin. Tiedot hävitetään heti arvannon jälkeen, kun voittajalle on ilmoitettu.

Kohderyhmään kuulumisen varmistelu:

1. Onko sinulla ollut alle 10-vuotiaita lapsia vuosina 2023–2025?

☐ Kyllä

☐ Olen odottanut lasta/lapsia, mutta hän/he eivät ole vielä syntyneet, eivät syntyneet elävinä tai eivät elä enää.

☐ Ei

2. Oletko käyttänyt äitiys- tai lastenneuvolapalveluita vuosien 2023–2025 aikana?

☐ Kyllä

☐ En

☐ En osaa sanoa

Kysymme ensin muutamia taustatietoja:

3. Minkä hyvinvointialueen asukas olet ollut suurimman osan ajasta vuosina 2023–2025?

Hyvinvointialuevalikko, josta valitaan oma alue (tulee itse kyselypohjaan)

4. Mikä on nykyinen perhemuotosi? Valitse kaikki vaihtoehdot, jotka kuvaavat sinun nykyistä perhemuotoasi tai kokemusmaailmaasi parhaiten.

- ☐ Olen heteromuotoisen ydinperheen vanhempi
- ☐ Olen sateenkaariperheen vanhempi
- ☐ Olen kumppanuusperheen vanhempi
- ☐ Olen uusperheen vanhempi
- ☐ Olen kotitalouteni ainoa vanhempi, jonka luona lapsi on kirjoilla
- ☐ Olen etävanhempi

5. Vastaa tähän kysymykseen valitsemalla kaikki sopivat vaihtoehdot.

Väittämä: *Minulla on kokemusta myös siitä, että...*

- ☐ Olen eronnut
- ☐ Lapseni vuoroasuu
- ☐ Olen saanut lapsen itsellisenä vanhempänä
- ☐ Olen adoptioprosessissa tai olen adoptoinut lapsen perheen ulkoisella adoptiolla
- ☐ Olen adoptoimassa tai adoptoinut lapsen perheen sisäisellä adoptiolla
- ☐ Luokseni on sijoitettu lapsi tai lapsia
- ☐ Minulla on biologisia lapsia useamman henkilön kanssa
- ☐ Olen kokenut tahatonta lapsettomuutta
- ☐ Olen saanut lapsen sijaissyntytyksen avulla
- ☐ Olen käyttänyt hedelmöityshoitoja raskauden alkuun saattamiseksi
- ☐ Lapseni on saanut alkunsa lahjasolujen avulla
- ☐ Olen bonusvanhempi tai sosiaalinen vanhempi esimerkiksi puolison lapselle
- ☐ Ainakin yksi perheeni vanhemmista kuuluu sukupuolivähemmistöön
- ☐ Olen leskiperheen vanhempi
- ☐ Olen kokenut lapseni kuoleman
- ☐ Elän monikulttuurisessa perheessä

- ☐ Olen monikkoperheen vanhempi (kaksosten tai kolmosten vanhempi)
- ☐ Minulla on vammaisen tai erityistarpeinen lapsi
- ☐ Olen jostakin lapsestani vieraannutettu
- ☐ Olen jostakin lapsestani vieraantunut
- ☐ Jokin muu, mikä?
-

6. Montako (alaikäistä) elävää lasta perheeseesi kuuluu ja minkä ikäisiä he ovat?

A. Merkitse ensimmäiseen sarakkeeseen, minkä ikäisiä tai mistä ikäryhmästä lapsesi ovat

B. Merkitse seuraavaan sarakkeeseen lasten lukumäärät kyseisen iän tai ikäryhmän mukaan

	Valitse, minkä ikäisiä alaikäisiä lapsia perheessäsi on	Kuinka monta valitsemasi ikäistä lasta perheessäsi on?
	Minulla on... (1)	Lasten lukumäärä: (1)

0-vuotiaita lapsia (1)	☐	
1-vuotiaita lapsia (2)	☐	
2-vuotiaita lapsia (3)	☐	
3-vuotiaita lapsia (4)	☐	
4-vuotiaita lapsia (5)	☐	
5-vuotiaita lapsia (6)	☐	
6-vuotiaita lapsia (7)	☐	
7-10-vuotiaita lapsia (8)	☐	

11-17-vuotiaita lapsia (9)	☐	
----------------------------	-----------------------	--

7. Sukupuolesi?

☐ Nainen (1)

☐ Mies (2)

☐ Muu (3)

☐ En halua kertoa (4)

8. Miten koet, että olet jaksanut arjen vaatimuksissa vuosina 2023–2025?

☐ Olen jaksanut huonosti

☐ Olen jaksanut välttävästi

☐ Olen jaksanut kohtalaisesti

☐ Olen jaksanut hyvin

☐ En osaa sanoa

Kysymyksiä neuvolapalveluiden käytöstä

Neuvolapalveluilla tarkoitetaan tässä kyselyssä seuraavia maksuttomia palveluita, joita hyvinvointialueet lakisääteisesti järjestävät:

- äitiysneuvolan raskauden seuranta
- lastenneuvolan lapsen kasvun ja kehityksen seuranta syntymästä siihen saakka, että lapsi siirtyy kouluun
- neuvolapsykologin tuki
- seksuaali-/ehkäisy-/perhesuunnitteluneuvonta
- fysio-, puhe-, ravitsemus- ja toimintaterapia
- kasvatus- ja perheneuvonta, joka tukee vanhemmuutta, lapsen ja nuoren kasvua ja kehitystä sekä pari- ja perhesuhteita
- perhetyö

Käytämme tässä kyselyssä äitiysneuvola-termiä tietoisina siitä, että se on ulossulkeva. Syynä termin käyttöön on se, että sitä käytetään neuvola-asetuksessa. Tästä seuraa se, että termiä käytetään laajasti THL:n ohjauksessa ja hyvinvointialueilla, jossa palvelua pääasiassa tarjotaan, joten palvelut tunnistetaan tällä termillä.

9. Koetko omalla kohdallasi äitiysneuvolatermin etäännyttäväksi?

- ☐ Kyllä
- ☐ En
- ☐ En osaa sanoa

10. Oletko käyttänyt äitiysneuvolapalveluita vuosina 2023–2025?

- ☐ Kyllä, pääasiassa hyvinvointialueen tuottamia neuvolapalveluita
- ☐ Kyllä, pääasiassa yksityisiä, maksullisia neuvolapalveluita
- ☐ En

11. Minkälaisen raskauden/lapsen/lapsien vuoksi olet ollut neuvolan asiakkaana vuosina 2023–2025? Valitse kaikki tilannettasi kuvaavat vaihtoehdot.

- ☐ Yhden tai useamman yksikköraskauden tai -odotuksen vuoksi
- ☐ Yhden tai useamman monikkoraskauden tai -odotuksen vuoksi
- ☐ Yhden tai useamman yksittäin syntyneen lapsen vuoksi
- ☐ Monikkolasten vuoksi

12. Kun olet käyttänyt **äitiysneuvolapalveluita**, miten seuraavat (äitiysneuvolan tavoitteena olevat) asiat ovat mielestäsi palveluissa toteutuneet: (vastausvaihtoehdot: täysin eri mieltä,

osittain eri mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, osittain samaa mieltä, täysin samaa mieltä, ei päde minuun/meihin)

- Olen saanut tietoa lapsen odotuksen, raskauden, synnytyksen, ja lapsen hoidon tuomista elämänmuutoksista ja valmiuksia muutosten kohtaamiseen
- Olen saanut riittävästi tietoa raskauden mahdollisista riskeistä
- Olen tullut kuulluksi ja olen voinut keskustella mahdollisesta epävarmuudestani ja tuen tarpeistani
- Olen voinut aktiivisesti osallistua raskauden aikaiseen hoitooni ja saanut tarvitsemaani tukea ja apua viiveettä
- Olen äitiysneuvolan myötä tietoisempi omista ja perheeni voimavaroista, perhe-elämäämme mahdollisesti kuormittavista tekijöistä sekä omasta toiminnastani perheeni hyväksi
- Olen saanut valmiuksia omien ja koko perheen terveystottumusten tarkasteluun, ylläpitoon ja mahdolliseen muuttamiseen koko perheen hyvinvoinnin näkökulmasta
- Olen saanut vahvistusta vanhemmuuteen kasvuun
- Olen saanut vahvistusta parisuhteen hoitamiseen
- Olen saanut vertaistukea, tunnistanut verkostoni ja voinut tarvitessani saada apua ja tukea

13. Kun olet käyttänyt **äitiysneuvolapalveluita**, miten seuraavat asiat ovat palveluissa toteutuneet kokemuksesi mukaan: (vastausvaihtoehdot: täysin eri mieltä, osittain eri mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, osittain samaa mieltä, täysin samaa mieltä, ei päde minuun/meihin)

- Henkilökunta on pysynyt samana
- Kohtaamiset ovat olleet kiireettömiä
- Käyntien määrä on ollut riittävä tarpeisiini nähden
- Käynnit ovat toteutuneet kielellä, jota ymmärrän
- Asiakassuhteessa on syntynyt luottamus ja sitä on pidetty yllä
- Olen kokenut oloni turvalliseksi hoidon/palvelun aikana
- Henkilökunta on ymmärtänyt perhetilannettani ja kohdannut sen hyvin
- Olen saanut yksilöllistä ja perheemme tarpeita vastaavaa tietoa ja tukea
- Kaikki lapsen/lasten vanhemmat on huomioitu hyvin kohtaamisissa ja keskusteluissa
- Vanhemmuuden tunnustaminen on onnistunut hyvin
- Minulle/meille on tarjottu perhevalmennusta, joka palvelee tarpeitamme
- Yhteistyö neuvolan ja erikoissairaanhoidon äitiyspoliklinikan välillä on toiminut hyvin
- Minua on ohjattu hyvinvointialueen muiden tukipalvelujen piiriin (esim. lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, synnytyspelkopoli, ennakollinen lastensuojeluilmoitus)
- Olen saanut tietoa ja tukea raskauden jälkeiseen palautumiseen
- Minua on ohjattu järjestöjen tarjoaman tiedon ja/tai vertaistuen piiriin
- Olen saanut apua ja tukea mahdollisessa kriisitilanteessa, kuten lapsen kuoltua raskausaikana, lapsen kehityspoikkeaman tullessa ilmi, raskauden keskeytyksessä tai parisuhteen päättyessä raskausaikana

14. Mikä toimi äitiysneuvolassa erityisen hyvin oman kokemuksesi mukaan? (avo)

15. Missä olisi eniten parannettavaa äitiysneuvolassa oman kokemuksesi mukaan? Tässä voit myös avata tarkemmin miksi, jos edellisissä kysymyksissä arvioit asioiden toteutuneen huonosti omassa äitiysneuvola-asiakkuudessa. (avo)

16. Oletko käyttänyt lastenneuvolapalveluita vuosina 2023–2025?

- ☐ Kyllä, pääasiassa hyvinvointialueen tuottamia neuvolapalveluita
- ☐ Kyllä, pääasiassa yksityisiä, maksullisia neuvolapalveluita
- ☐ En

17. Kun olet käyttänyt **lastenneuvolapalveluita**, miten paikkansapitävinä pidät seuraavia (lastenneuvolan tavoitteena olevia) väittämiä oman kokemuksesi pohjalta: (vastausvaihtoehdot:

täysin eri mieltä, osittain eri mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, osittain samaa mieltä, täysin samaa mieltä, ei päde minuun/meihin)

- Lapsen tervettä kasvua, kehitystä ja hyvinvointia on edistetty ja seurattu ensimmäisen ikävuoden aikana keskimäärin kuukauden välein ja sen jälkeen vuosittain sekä yksilöllisen tarpeen mukaisesti
- Lapsen suun terveydentilaa on seurattu vähintään joka toinen vuosi
- Vanhemmuuttani ja perheen muuta hyvinvointia on tuettu
- Lapsen kodin ja muun kasvu- ja kehitysympäristön sekä perheen elintapojen terveellisyyttä on edistetty
- Lapsen ja perheen erityisen tuen ja tutkimusten tarve on varhain tunnistettu, meitä on tuettu ja tarvittaessa ohjattu tutkimuksiin ja hoitoon.

18. Kun olet käyttänyt **lastenneurolapalveluita**, miten seuraavat asiat ovat palveluissa toteutuneet kokemuksesi mukaan: (vastausvaihtoehdot: täysin eri mieltä, osittain eri mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, osittain samaa mieltä, täysin samaa mieltä, ei päde minuun/meihin)

- Henkilökunta on pysynyt samana
- Kohtaamiset ovat olleet kiireettömiä
- Käyntien määrä on ollut riittävä tarpeisiimme nähden
- Käynnit ovat toteutuneet kielellä, jota ymmärrän
- Asiakassuhteessa on syntynyt luottamus ja sitä on pidetty yllä
- Olen kokenut oloni turvalliseksi hoidon/palvelun aikana
- Henkilökunta on ymmärtänyt perhetilannettani ja kohdannut sen hyvin
- Olemme saaneet yksilöllistä ja perheemme tarpeita vastaavaa tietoa ja tukea
- Kaikki lapsen/lasten vanhemmat on huomioitu hyvin kohtaamisissa ja keskusteluissa
- Vuorovaikutus ammattilaisen ja lapsen/lasten välillä on ollut sujuvaa
- Olemme saaneet neuvoja lapsen monikielisyyden tukemiseen
- Ammattilainen on ottanut perheemme taloudellisen tilanteen puheeksi
- Olemme saaneet apua ja tukea mahdollisessa kriisitilanteessa, kuten lapsen tai vanhemman menetyksessä, lapsen kehitysviiveen tai muun erityistarpeen tullessa ilmi tai perhesuhteiden muutoksissa
- Minua ja/tai lasta on ohjattu hyvinvointialueen muiden tukipalvelujen piiriin (fysio-, puhe-, ravitsemus- tai toimintaterapia, neuvolapsykologi, kasvatus- ja perheneuvonta, lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, perhesosiaalityö)
- Yhteistyö lastenneuvolan ja erikoissairaanhoidon välillä on toiminut hyvin
- Minua ja/tai lasta/lapsia on ohjattu järjestöjen tarjoaman vertaistuen piiriin (esim. avoin kohtaamispaikka/perhekahvila, yksilöllinen tuki, ohjatut ryhmät)

19. Mikä toimi lastenneuvolassa erityisen hyvin oman kokemuksesi mukaan? (avo)

20. Missä olisi eniten parannettavaa lastenneuvolassa oman kokemuksesi mukaan? Tässä voit myös avata tarkemmin miksi, jos edellisissä kysymyksissä arvioit asioiden toteutuneen huonosti omassa lastenneuvola-asiakkuudessa. (avo)

21. Useimmilla hyvinvointialueilla on käytössään sähköisiä perhekeskuksia, joko valtakunnallisen omaperhe.fi:n alueellinen sovellus tai hyvinvointialueen itse kehittämä palvelu. Sähköisen perhekeskuksen tarkoituksena on koota yhteen lapsiperheellisten ja lapsiperhettä

perustamassa olevien palveluita. Oletko hyödyntänyt verkossa olevaa sähköistä perhekeskusta?

- ☐ Kyllä
- ☐ En, koska en ole ollut tietoinen palvelusta
- ☐ En, koska en ole kokenut tarvetta palvelulle
- ☐ En osaa sanoa

22. Miten hyvinvointialueesi sähköinen perhekeskus (Omaperhe tai alueen oma versio) on vastannut tarpeisiisi?

- ☐ Erittäin huonosti
- ☐ Huonosti
- ☐ Ei hyvin eikä huonosti
- ☐ Hyvin
- ☐ Erittäin hyvin
- ☐ En osaa sanoa

23. Erityisesti jos koet, että sähköinen perhekeskus on vastannut huonosti tarpeisiisi, voit tässä perustella vastaustasi ja kertoa, miten toivot, että sähköistä perhekeskusta kehitetään. Voit myös antaa positiivista palautetta. (avo)

24. Puuttuuko neuvolakokonaisuudesta kokemuksesi mukaan jotain palvelua lapsen, perheen ja vanhemmuuden tueksi, mitä sinä tai perheesi olisi kaivannut? Jos puuttuu, kerro mikä puuttuu ja miksi se olisi tai olisi ollut teille tärkeä. (avo)

25. Haluatko vielä antaa palautetta itse kyselystä tai lähettää muita terveisiä tämän kyselyn taustalla oleville järjestöille? Sana on vapaa! (avo)

Tässä olivat kaikki varsinaiset kysymykset. Lopuksi haluamme vielä informoida sinua siitä, miten käytämme antamiasi tietoja ja pyytää sinulta lupaa siihen. Anonyymisti antamiasi tietoja käytetään Monimuotoiset perheet -verkoston ja sen 10 jäsenjärjestön vaikuttamistyössä. Tietoja säilytetään Monimuotoiset perheet -verkoston Office 365 -järjestelmässä. Tietoihin pääsyyn vaaditaan työntekijöille työsuhteensa ajaksi määritetty henkilökohtainen tunnus ja salasana.

Pääsy Office 365 -järjestelmän tietoihin on myös muilla Sateenkaariperheet ry:n työntekijöillä, joille se työtehtävänsä (esim. järjestelmähallinta) vuoksi on välttämätön. Kyselyn tietoja voidaan myös luovuttaa varsinaisiin tutkimustarkoituksiin esimerkiksi korkeakouluopintoja tekeväälle opinnäytetyön tekijälle. Tietoja käytetään ja luovutetaan tutkimustarkoituksiin sellaisella tavalla, ettei yksittäinen vastaaja ole tunnistettavissa edes välillisesti.

26. Annan suostumukseni tässä kyselyssä kerättyjen tietojeni edellä kuvattuun käsittelyyn ja käyttöön

☐ Kyllä (tiedot tallennetaan)

☐ En (tietoja ei tallenneta)

Tässä voit vielä antaa sähköpostiosoitteesi sitä varten, että saat antamasi vastaukset itsellesi. Tämä on tärkeää sen kannalta, että voit tietosuoja-asetuksen mukaisesti jälkikäteen pyytää meitä poistamaan antamasi tiedot, jos nyt annat meille luvan tallentaa antamasi tiedot, mutta muutat myöhemmin mielesi. Emme yhdistä sähköpostiosoitettasi antamiisi vastauksiin, joten jos haluat jälkikäteen muuttaa suostumuksesi kielloksi, tarvitsemme sähköpostitse saamasi vastaukset tunnistaaksemme poistettavan tiedon. Poistopyyntö tulee lähettää osoitteeseen toimisto@monimuotoisetperheet.fi. Toteutamme poiston viipymättä.

Sähköpostiosoite omien vastausten vastaanottamiseksi: _____ (vapaaehtoinen)

Painathan vielä "LÄHETÄ VASTAUKSET" vastauksesi tallentamiseksi. Sen jälkeen sinut ohjataan sivulle, jossa voit halutessasi osallistua museokortin tai elokuvalippujen arvontaan.

Ihan loppuun (edelleenohjaus sivulta, jolla kerätään sähköpostiosoite vastausten poistopyyntöä varten):

Kaikkien vastaajien kesken arvomme museokortin vuodeksi tai vastaavalla summalla elokuvalippuja. Mikäli haluat osallistua arvontaan, täytähän vielä yhteystietosi. Tässä antamiasi tietoja ei yhdistetä mitenkään tutkimusvastauksiin, vaan ne käsitellään erikseen vain arvonnän toteutusta varten. Kaikki yhteystiedot hävitetään, kun arvonta on suoritettu ja palkinto on jaettu.

☐ Nimi (1) _____

☐ Puhelinnumero (2) _____

☐ Sähköposti (3) _____

Suurkiitos ajastasi ja avustasi neuvolatoiminnan kehittämiseksi!